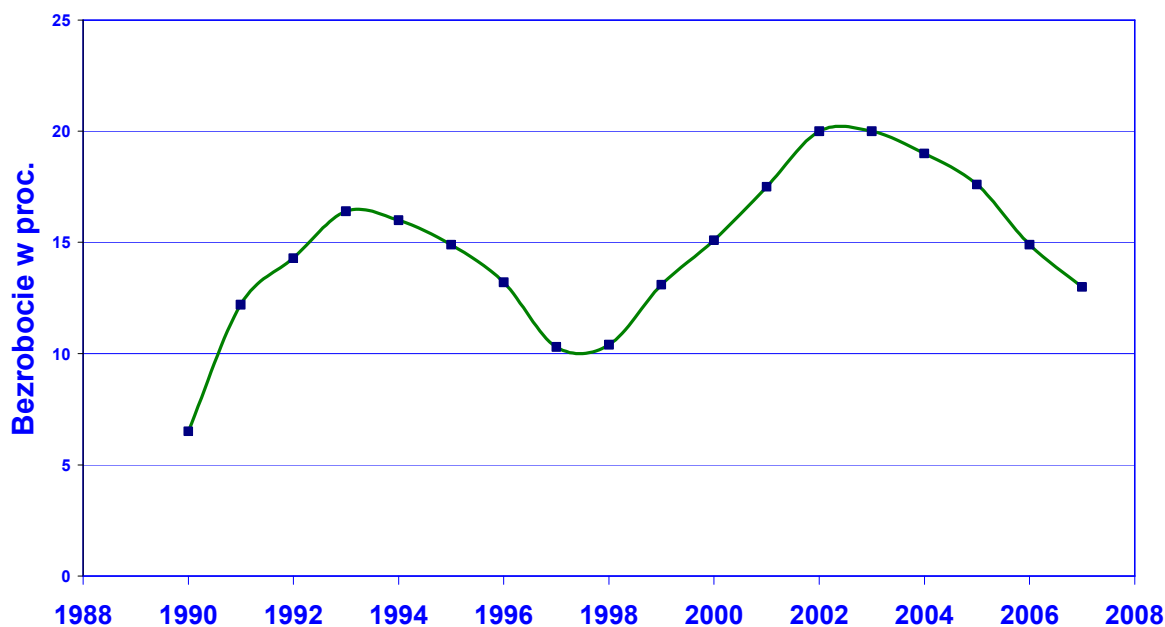

W ciągu zaledwie 6 lat aktywa TFI zwiększyły się ponad dwunastokrotnie. Nic nie zapowiada, żeby i w przyszłości ta dynamika uległa zmianie. Czy Polacy dorośli wreszcie do inwestowania?

Jest lepiej?

Wskaźniki makroekonomiczne pokazują, że statystycznie żyję się nam lepiej. Bezrobocie systematycznie od 2002 r. spada. W maju, jak podaje GUS wynosiło już tylko 13 proc. A można domniemywać, sądząc po ilości *ogłoszeń o pracę*, że w rzeczywistości jest jeszcze lepiej.

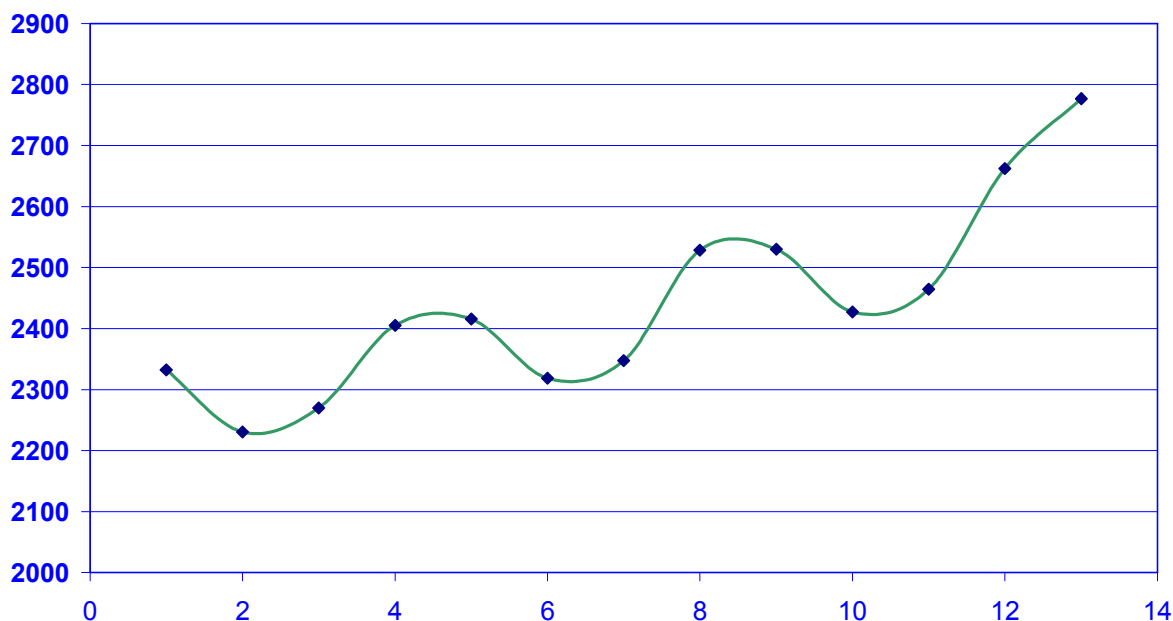
Bezrobocie w Polsce

Źródło: GUS

Przeciętne wynagrodzenie brutto w maju tego roku wyniosło 2776,92 zł. Jak wskaźnik ten rósł na przestrzeni poszczególnych kwartałów można zobaczyć na wykresie:

Średnie wynagrodzenie brutto w zł za okres 2004-2006 r.

Źródło: GUS

Gdy bezrobocie spada a płace rosną pojawia się miejsce na inwestowanie, czyli zrezygnowanie z bieżących przyjemności kosztem przyszłych – większych. Do niedawna świadomość inwestycyjna Polaków nie była zachwycająca. Dziś coraz częściej dyskutuje się o cenach nieruchomości, popularnych funduszach czy debiutach giełdowych. Widać to zresztą bardzo dobrze po lekturze forum Money.pl.

Większa wiedza na temat inwestowania oraz wyprowadzenie, bądź co bądź, Polski na drogę szybkiego rozwoju sprawiły, że pieniądze wypłynęły z portfeli szerokim strumieniem. Gdzie? Tam, gdzie najłatwiej i najbezpieczniej zacząć. Tam, gdzie zasady są proste a zyski potencjalnie ogromne. Do funduszy inwestycyjnych.

Polska funduszami podszyta

Jeszcze w 1997 r. w Polsce istniało zaledwie 20 funduszy przy 7 TFI. Od tego roku ich dynamika zaczęła gwałtownie rosnać. W ciągu 6 lat na rynku pojawiły się 262 fundusze oraz 24 TFI. To ponad 3-krotnie więcej niż w roku 2000 i aż 13-krotnie w porównaniu do roku 1997, gdy praktycznie wszystko się zaczęło.

Rodzaj Funduszu	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Akcyjne	0	0	0	1	1	8	17	22	25	26	30	28	28	34	53
Obligacji	0	0	0	1	1	3	7	14	16	19	26	31	44	53	55
Mieszane	1	1	1	2	3	7	12	19	25	31	29	30	34	61	74
Rynku Pieniężnego	0	0	0	0	0	2	2	7	15	18	22	23	24	25	29
Inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	16	20	26	51
Funduszy ogółem	1	1	1	4	5	20	38	62	81	94	114	128	150	199	262
Towarzystw ogółem	1	1	1	2	3	7	12	14	16	19	16	17	19	21	24

źródło: Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami

Nie liczba a jakość się liczy – można by powiedzieć. Jakość mierzona zaufaniem konsumentów, które to z kolei można wyrazić w pieniądzu. Jak pokazują dane – nie ma z tym najmniejszego problemu. Z każdym kolejnym miesiącem aktywa TFI biją rekordy.

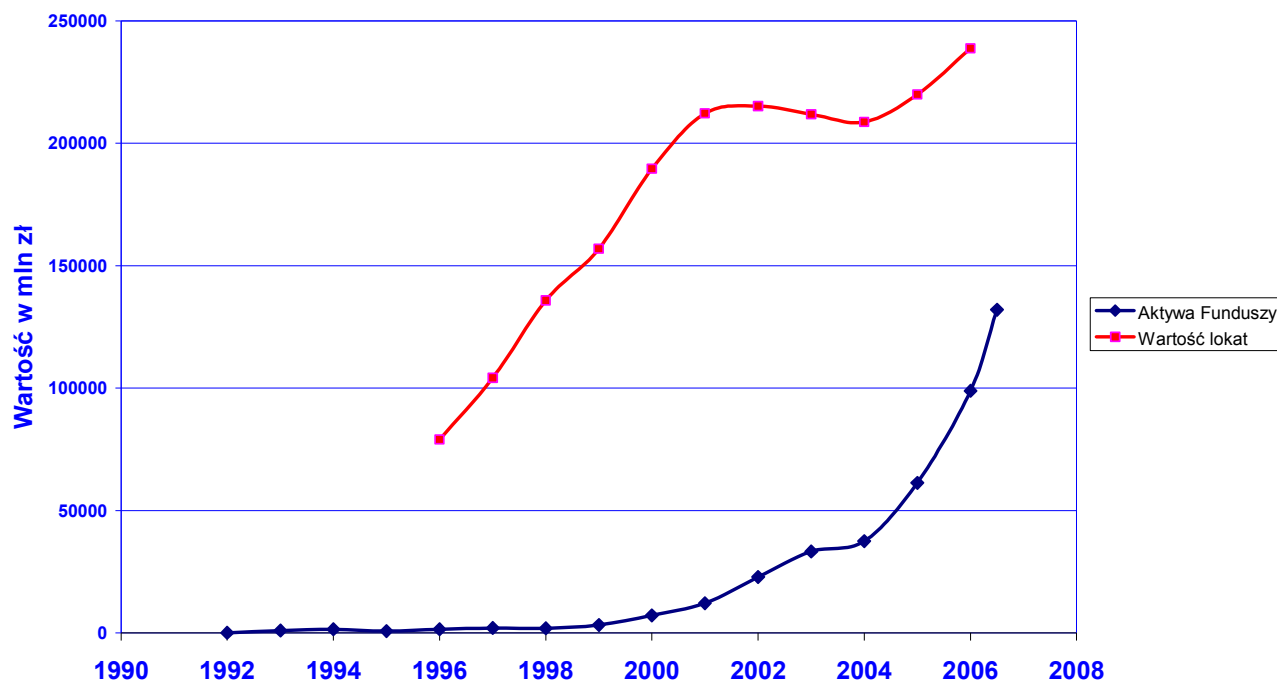
Rodzaj Funduszu	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Akcyjne	0	0	0	2	306	660	494	755	1056	1123	1093	2483	5071	7293	22870
Obligacji	0	0	0	10	46	66	256	893	1213	6750	14398	16245	12480	15800	11001
Mieszane	2	853	1421	682	1012	1159	906	1226	1546	1811	1582	7755	13065	27388	52063
Rynku Pieniężnego	0	0	0	0	0	15	158	278	3284	2436	3892	5440	5115	8348	7837
Inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1802	1305	1700	2456	5065
Ogółem	2	853	1421	694	1364	1900	1814	3152	7099	12120	22767	33228	37431	61285	98836

źródło: Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, dane w mln zł.

Na koniec roku Polacy posiadali w funduszach łącznie ponad 98,8 mld zł. W maju tego roku było to już aż 132 mld zł. Porównując te dane do roku 2000, który wydaje się być wartością graniczną dla boomu – aktywa TFI w ciągu 6 lat wzrosły 13-krotnie. I nikt nie wątpi, że napływ środków do funduszy skończy się.

Dynamika naszych zarobków nie jest jednak aż tak duża aby być główną przyczyną ogromnych wpłat do funduszy. Polacy przekonali się, że najbardziej popularna do niedawna forma inwestycji w Polsce – lokata terminowa – oferuje już trochę za mało, a do tego jest niewygodna w użyciu. Zyski rzędu 5 proc. rocznie i brak możliwości zerwania lokaty przed upływem jej terminu spowodowały najpierw odpływ kapitału a następnie zmniejszenie dynamiki wzrostu aktywów. Najlepiej odczytać to z wykresu:

Aktywa Funduszy Inwestycyjnych i lokat

Źródło: NBP, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami

Jak widać od roku 2000 dynamika wzrostu aktywów na lokatach terminowych gwałtownie zmalała przy równoczesnym, dynamicznym wzroście aktywów na rachunkach TFI.

Wzrost aktywów na lokatach w późniejszym terminie można tłumaczyć dywersyfikacją inwestycji przez klientów (lokata to gwarantowany zysk) oraz presją bankowców na utrzymywanie w nich wysokich rezerw – chociażby poprzez nowe produkty jak. np. połączenie funduszu z lokatą bankową.

Polacy polubili ryzyko

Największą część istniejących funduszy inwestycyjnych tworzą nadal fundusze mieszane, czyli o umiarkowanym stopniu ryzyka. Na koniec roku 2006 ich aktywa wynosiły ponad 52 mld zł. Na drugim miejscu pod względem popularności znalazły się stricte agresywne fundusze akcji. Ich aktywa na koniec ubiegłego roku wynosiły prawie 23 mld zł.

Obecnie proporcje te zdają się jeszcze bardziej uwidaczniać, szczególnie jeśli weźmie się pod uwagę bardzo dużą popularność funduszy małych i średnich spółek.

Warto również zwrócić uwagę na fundusze sklasyfikowane jako "Inne", które w roku 2001 zaczęły swój żywot od razu z wysokiego poziomu. Mowa tu oczywiście o różnego rodzaju funduszach specjalistycznych, które ostatnimi czasy zyskują coraz większe uznanie. To wynik, wspomnianej na początku większej świadomości inwestycyjnej Polaków. Nie można jednak bagatelizować rosnących wydatków na reklamę TFI oraz sieci doradców finansowych.

Co dalej?

Oczywiście boom na fundusze inwestycyjne nie miałby miejsca bez hossy na GPW oraz innych światowych giełdach. Indeksy w Warszawie rosły już od przeszło 3 lat, a w samym tylko 2007 roku najszerszy indeks WIG wzrósł o 26 proc.

Istnieje także odwrotna zależność – koło wpłat do funduszy jest już tak rozpędzone, że to także one podtrzymują notowania indeksów posiadając za dużo gotówki od klientów. Jak podaje firma Analizy Online udział funduszy inwestycyjnych i emerytalnych w ogólnej kapitalizacji Giełdy w Warszawie wynosił w maju tego roku 13,5 proc.

Póki więc polska gospodarka rozwija się dobrze, a światowe giełdy również przeżywają okres prosperity – saldo umorzeń w rodzimych TFI będzie dodatnie. W przeciwnym wypadku, spora część środków może znów wrócić na lokaty a reszta...do funduszy pieniężnych.

Paweł Satalecki, Money.pl